NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2022/1965,

annettu 17 päivänä lokakuuta 2022,

pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan kaikkien osa-alueiden ehkäisemistä, torjumista ja poistamista koskevan Yhdistyneiden kansakuntien toimintaohjelman tukemisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 28 artiklan 1 kohdan ja 31 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Yhdistyneiden kansakuntien (YK) pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan kaikkia osa-alueita koskevaan konferenssiin osallistuneet valtiot hyväksyivät 20 päivänä heinäkuuta 2001 pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan kaikkien osa-alueiden ehkäisemistä, torjumista ja poistamista koskevan YK:n toimintaohjelman, jäljempänä 'YK:n toimintaohjelma'. YK:n yleiskokous hyväksyi 8 päivänä joulukuuta 2005 kansainvälisen välineen, jonka avulla valtiot voivat tunnistaa ja jäljittää nopeasti ja luotettavasti laittomat pienaseet ja kevyet aseet, jäljempänä 'kansainvälinen jäljittämisväline'. Näissä molemmissa kansainvälisissä välineissä todetaan, että valtiot tekevät tarvittaessa yhteistyötä YK:n kanssa tukeakseen välineiden tehokasta täytäntöönpanoa.

(2) Neuvosto hyväksyi 12 päivänä heinäkuuta 2002 yhteisen toiminnan 2002/589/YUTP ([1]) käsiaseiden ja kevyiden aseiden epävakauttavan keskittymisen ja leviämisen torjumisesta.

(3) Joulukuun 16 päivänä 2005 kokoontunut Eurooppa-neuvosto hyväksyi pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden laittoman keskittymisen ja kaupan torjumista koskevan EU:n strategian. Kyseisessä strategiassa mainitaan YK:n toimintaohjelman tukeminen ensimmäisenä kansainvälisen tason painopistealana ja kehotetaan hyväksymään kansainvälinen oikeudellisesti sitova väline pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden jäljittämiseksi ja merkitsemiseksi.

(4) Kun kansainvälinen jäljittämisväline oli hyväksytty, unioni tuki sen täysimääräistä täytäntöönpanoa hyväksymällä ja panemalla täytäntöön neuvoston yhteisen toiminnan 2008/113/YUTP ([2]). Neuvosto antoi myönteisen arvion yhteisen toiminnan täytäntöönpanosta.

(5) Neuvosto hyväksyi 18 päivänä heinäkuuta 2011 päätöksen 2011/428/YUTP ([3]), jolla tuettiin vuonna 2012 pidettyä YK:n toimintaohjelman täytäntöönpanon edistymistä koskevaa toista YK:n tarkistuskonferenssia.

(6) Kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelmassa, joka käynnistettiin 25–27 päivänä syyskuuta 2015, vahvistetaan, että pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan torjuminen on välttämätöntä monien kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisen kannalta, mukaan lukien rauhaan, oikeuteen ja vahvoihin instituutioihin, köyhyyden vähentämiseen, talouskasvuun, terveyteen, sukupuolten tasa-arvoon sekä turvallisiin kaupunkeihin liittyvät tavoitteet. Siksi kaikki valtiot ovat kestävän kehityksen tavoitteessa 16.4 sitoutuneet vähentämään merkittävästi laittomia rahoitus- ja asevirtoja.

([1]) Neuvoston yhteinen toiminta 2002/589/YUTP 12 päivältä heinäkuuta 2002 Euroopan unionin osallistumisesta käsiaseiden ja kevyiden aseiden epävakauttavan keskittymisen ja leviämisen torjumiseen ja yhteisen toiminnan 1999/34/YUTP kumoamisesta (EYVL L 191, 19.7.2002, s. 1).

([2]) Neuvoston yhteinen toiminta 2008/113/YUTP, hyväksytty 12 päivänä helmikuuta 2008, jolla tuetaan kansainvälistä välinettä, jonka avulla valtiot voivat tunnistaa ja jäljittää nopeasti ja luotettavasti laittomat pienaseet ja kevyet aseet, pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden laittoman keskittymisen ja kaupan torjumista koskevan EU:n strategian puitteissa (EUVL L 40, 14.2.2008, s. 16).

([3]) Neuvoston päätös 2011/428/YUTP, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2011, Yhdistyneiden Kansakuntien aseriisuntatoimiston toimien tukemisesta pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan kaikkien osa-alueiden ehkäisemistä, torjumista ja poistamista koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien toimintaohjelman toteuttamiseksi (EUVL L 188, 19.7.2011, s. 37).

(7) Neuvosto hyväksyi 3 päivänä huhtikuuta 2017 päätöksen (YUTP) 2017/633 ([4]), jolla tuettiin vuonna 2018 pidettyä YK:n toimintaohjelman täytäntöönpanon edistymistä koskevaa kolmatta YK:n tarkistuskonferenssia. Kolmas tarkastelukonferenssi hyväksyi 30 päivänä kesäkuuta 2018 päätösasiakirjan, jossa valtiot uudistivat sitoumuksensa estää ja torjua pienaseiden ja kevyiden aseiden tarkoituksenvastaisia siirtoja. Valtiot vahvistivat halunsa jatkaa kansainvälistä yhteistyötä ja vahvistaa alueellista yhteistyötä parantamalla koordinointia, kuulemista, tietojenvaihtoa ja operatiivista yhteistyötä ja ottamalla siihen mukaan asiaankuuluvat alueelliset ja osa-alueelliset järjestöt sekä lainvalvonta-, rajavalvonta- ja vienti- ja tuontilupaviranomaiset.

(8) YK:n pääsihteeri vaati 24 päivänä toukokuuta 2018 esitetyssä aseidenriisuntaohjelmassaan ”Securing our Common Future” (”Yhteisen tulevaisuutemme turvaaminen”) tavanomaisten aseiden liialliseen keskittymiseen ja laittomaan kauppaan puuttumista ja tukea maakohtaisille lähestymistavoille pienaseisiin ja kevyisiin aseisiin sekä niiden ampumatarvikkeisiin aseellisen väkivallan ja aseellisten konfliktien avaintekijöinä.

(9) Neuvosto hyväksyi 19 päivänä marraskuuta 2018 laittomien ampuma-aseiden, pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niiden ampumatarvikkeiden vastaisen EU:n strategian ”Aseiden turvaaminen, kansalaisten suojelu”, jäljempänä ’EU:n pienasestrategia’, jossa vahvistetaan pienaseita ja kevyitä aseita koskevien unionin toimien suuntaviivat. EU:n pienasestrategiassa YK:n toimintaohjelma nähdään maailmanlaajuisena kehyksenä laittomien pienaseiden ja kevyiden aseiden muodostaman uhan torjumiseksi ja tuetaan sen täysimääräistä ja tuloksellista täytäntöönpanoa kansallisesti, alueellisesti ja maailmanlaajuisesti.

(10) Neuvosto hyväksyi 17 päivänä joulukuuta 2018 päätöksen 2018/2011/YUTP ([5]). EU:n pienasestrategiassa todetaan, että unioni sisällyttää aseellisen väkivallan torjuntaan ja pienaseiden ja kevyiden aseiden valvontaan yleensä liittyvien uusien hankkeiden suunnitteluun järjestelmällisesti sukupuolinäkökohdat ja niihin liittyvien hyvien käytäntöjen jakamisen.

(11) YK:n toimintaohjelman täytäntöönpanoa käsitelleen vuoden 2022 kahdeksannen valtioiden kaksivuotiskokouksen loppuraportissa todetaan

— se, että toimintaohjelman ja kansainvälisen jäljittämisvälineen täysimääräinen ja tuloksellinen täytäntöönpano on keskeisen tärkeää, jotta voidaan edistää pyrkimyksiä kohti kestävää rauhaa, turvallisuutta, sosioekonomista kehitystä, ihmisoikeuksien toteutumista ja ihmishenkien suojelua, kuten myös YK:n pääsihteerin aseidenriisunta-ohjelman asiaankuuluvissa pienaseita ja kevyitä aseita koskevissa määräyksissä esitetään;

— se, että naisten täysimääräinen, yhdenvertainen sekä mielekäs ja tuloksellinen osallistuminen toimintaohjelman ja kansainvälisen jäljittämisvälineen kaikkiin päätöksenteko- ja täytäntöönpanoprosesseihin on tarpeen, ja kannustetaan sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista täytäntöönpanotoimissa, jotta voidaan puuttua pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan erilaisiin vaikutuksiin naisiin, miehiin, tyttöihin ja poikiin;

— kansalaisyhteiskunnan tärkeä tukirooli valtioiden pyrkiessä kohti toimintaohjelman täysimääräistä ja tuloksellista täytäntöönpanoa, ja nähdään nuorten voivan myötävaikuttaa asiaan;

— se, että vahvistettu, tehokas ja kestävä kansainvälinen yhteistyö ja apu ovat tarpeen;

— se, että pienaseiden ja kevyiden aseiden valmistuksen, teknologian ja suunnittelun, erityisesti polymeeri- ja modulaaristen aseiden, sekä 3D-tulostuksella valmistettujen ampuma-aseiden viimeaikaisella kehityksellä on vaikutuksensa toimintaohjelman ja kansainvälisen jäljittämisvälineen täysimääräiseen ja tulokselliseen täytäntöönpanoon, mikä kaikkien valtioiden olisi huomioitava ottaen huomioon mahdollisuudet, haasteet, teollisuuden rooli sekä taloudellisen ja teknisen tuen tarve, valtioiden väliset teknologiset aukot ja tarve edistää kansainvälistä yhteistyötä;

— se, että pienaseiden ja kevyiden aseiden tehokas jäljittäminen on tärkeää, jotta voidaan torjua pienaseiden ja kevyiden aseiden laitonta kauppaa konflikteissa ja konfliktien jälkeisissä tilanteissa;

([4]) Neuvoston päätös (YUTP) 2017/633, annettu 3 päivänä huhtikuuta 2017, pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan kaikkien osa-alueiden ehkäisemistä, torjumista ja poistamista koskevan Yhdistyneiden kansakuntien toimintaohjelman tukemisesta (EUVL L 90, 4.4.2017, s. 12).

([5]) Neuvoston päätös (YUTP) 2018/2011, annettu 17 päivänä joulukuuta 2018, sukupuolinäkökohdat huomioon ottavien politiikkojen, ohjelmien ja toimien tukemiseksi pienaseiden laittoman kaupan ja väärinkäytön torjumisessa naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevan toimintaohjelman mukaisesti (EUVL L 322, 18.12.2018, s. 38).

— se, että on tärkeää kehittää tai ottaa käyttöön pienaseiden ja kevyiden aseiden merkitsemistä, kirjaamista ja jäljittämistä koskevia tiukkoja kansallisia sääntelykehyksiä kansainvälisen jäljittämisvälineen mukaisesti, jotta estetään ja torjutaan pienaseiden ja kevyiden aseiden tarkoituksenvastaisia ja laittomia kansainvälisiä siirtoja luvattomille vastaanottajille;

— se, että kansainväliseen jäljittämisvälineeseen sisältyvät merkitsemistä, kirjaamista ja jäljittämistä koskevat sitoumukset on tarpeen panna täytäntöön riippumatta pienaseiden ja kevyiden aseiden valmistuksessa käytetyistä materiaaleista tai menetelmistä;

— se, että yleiskokouksen päätöslauselman 76/233 nojalla on perustettu avoin työryhmä laatimaan poliittisia sitoumuksia uudeksi maailmanlaajuiseksi kehykseksi, jolla korjataan ampumatarvikkeiden jatkuvakestoisen hallinnan nykyiset puutteet;

— pienaseiden ja kevyiden aseiden koko elinkaaren eri vaiheissa mukana olevien tahojen roolit, mukaan lukien tapauksen mukaan teollisuuden ja yksityisen sektorin kanssa tehtävän yhteistyön merkitys, pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman valmistuksen ja kaupan tehokkaan estämisen kannalta,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. EU:n pienasestrategian täytäntöönpanemiseksi tämän päätöksen tavoitteena on tukea YK:n toimintaohjelman ja kansainvälisen jäljittämisvälineen täysimääräistä ja tuloksellista täytäntöönpanoa, lisätä kansainvälistä, alueellista ja kansallista turvallisuutta, myötävaikuttaa inhimillisen turvallisuuden toteutumiseen ja edistää kestävää kehitystä pienaseiden ja kevyiden aseiden valvonnan avulla.

2. Edellä olevan 1 kohdan mukaisesti tämän päätöksen tavoitteet ovat seuraavat:

a) tuetaan ennakoivaa maailmanlaajuista poliittista kehitystä vuonna 2024 pidettävässä YK:n toimintaohjelman täytäntöönpanon edistymistä koskevassa neljännessä YK:n tarkistuskonferenssissa;

b) vahvistetaan toimintaohjelman ja kansainvälisen jäljittämisvälineen tehokasta kansallista ja alueellista täytäntöönpanoa;

c) tuetaan pienaseiden ja kevyiden aseiden sukupuoliresponsiivisia valvontapolitiikkoja ja -ohjelmia.

3. Yksityiskohtainen kuvaus hankkeesta on tämän päätökseen liitteessä.

2 artikla

1. Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja, jäljempänä ’korkea edustaja’, vastaa tämän päätöksen täytäntöönpanosta.

2. Edellä 1 artiklassa tarkoitetun hankkeen teknisestä toteutuksesta huolehtii YK:n aseriisuntatoimisto, jäljempänä ’UNODA’.

3. UNODA suorittaa tehtävänsä korkean edustajan alaisuudessa. Tätä varten korkea edustaja sopii tarvittavista järjestelyistä UNODAn kanssa.

3 artikla

1. Rahoitusohje unionin rahoittaman hankkeen toteuttamiseksi on 4 524 465,05 euroa.

2. Edellä 1 kohdassa vahvistetulla rahoitusohjeella rahoitettavia menoja hallinnoidaan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavien menettelyjen ja sääntöjen mukaisesti.

3. Komissio valvoo 1 kohdassa tarkoitettujen menojen asianmukaista hallinnointia. Se tekee tätä varten UNODAn kanssa tarvittavan rahoitussopimuksen. Rahoitussopimuksessa määrätään, että UNODAn on varmistettava unionin rahoituksen näkyvyys sen suuruuden mukaisesti.

4. Komissio pyrkii tekemään 3 kohdassa tarkoitetun rahoitussopimuksen mahdollisimman pian tämän päätöksen voimaantulon jälkeen. Se ilmoittaa neuvostolle kyseisessä prosessissa mahdollisesti ilmenevistä vaikeuksista ja rahoitussopimuksen tekopäivästä.

4 artikla

1. Korkea edustaja raportoi neuvostolle tämän päätöksen täytäntöönpanosta UNODAn säännöllisesti laatimien hankekuvausten perusteella. Nämä kuvaukset ovat perustana neuvoston suorittamalle arvioinnille.

2. Komissio raportoi 1 artiklassa tarkoitetun hankkeen rahoitusnäkökohdista.

5 artikla

1. Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

2. Tämän päätöksen voimassaolo päättyy 36 kuukauden kuluttua päivästä, jona 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu rahoitussopimus tehdään. Tämän päätöksen voimassaolo päättyy kuitenkin kuuden kuukauden kuluttua sen voimaantulosta, jos rahoitussopimusta ei ole tuon ajan kuluessa tehty.

Tehty Luxemburgissa 17 päivänä lokakuuta 2022.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
J. BORRELL FONTELLES

LIITE

HANKEASIAKIRJA PIENASEIDEN JA KEVYIDEN ASEIDEN LAITTOMAN KAUPAN KAIKKIEN OSA-ALUEIDEN EHKÄISEMISTÄ, TORJUMISTA JA POISTAMISTA KOSKEVAN YHDISTYNEIDEN KANSAKUNTIEN TOIMINTAOHJELMAN TUKEMISEKSI

1. **Taustatietoa**

Pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan kaikkien osa-alueiden ehkäisemistä, torjumista ja poistamista koskevan Yhdistyneiden kansakuntien toimintaohjelman (jäljempänä 'toimintaohjelma') hyväksyminen vuonna 2001 oli käännekohta kansainvälisissä pyrkimyksissä torjua pienaseiden ja kevyiden aseiden laitonta kauppaa. Sen jälkeen on edistytty merkittävästi toimintaohjelman ja sen jäljittämisvälineen eli vuoden 2005 kansainvälisen välineen, jonka avulla valtiot voivat tunnistaa ja jäljittää nopeasti ja luotettavasti laittomat pienaseet ja kevyet aseet (jäljempänä 'kansainvälinen jäljittämisväline'), määräysten täytäntöönpanossa. On kuitenkin haasteita ja esteitä, jotka haittaavat edelleen molempien välineiden täysimääräistä ja tehokasta täytäntöönpanoa.

Tehokas pienaseiden valvonta ei ainoastaan vahvista kansallista ja inhimillistä turvallisuutta. Sillä edistetään myös kestävää kehitystä, kuten valtiot ovat todenneet kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelmassa, joka toimii kattavan maailmanlaajuisen päätöksenteon ja ohjelmasuunnittelun kehyksenä. Laittomat asevirrat ovat keskeisessä asemassa aseellisten selkkausten, laajalle levinneen väkivallan sekä rikosten ja terrorismin käynnistämisessä, kärjistymisessä ja ylläpitämisessä. Erityisesti konfliktitilanteissa nämä asevirrat vaikuttavat kielteisesti humanitaaristen ja rauhanoperaatioiden henkilöstön työhön ja vaikeuttavat rauhansopimusten tekemistä.

Toimintaohjelma ja kansainvälinen jäljittämisväline tarjoavat edelleen yleismaailmalliset puitteet, joista kaikki YK:n jäsenvaltiot ovat sopineet pienaseongelman ratkaisemiseksi ja joissa kaikki valtiot ovat sitoutuneet parantamaan kansallisia pienaseita koskevia lakeja ja politiikkoja, tuonti- ja vientivalvontaa, varastojen hallintaa, merkitsemistä ja jäljittämistä sekä osallistumaan yhteistyöhön ja avunantoon. Pienaseiden ja kevyiden aseiden valvontaan liittyvät uudet haasteet, kuten pienaseiden ja kevyiden aseiden valmistuksen, teknologian ja suunnittelun kehitys, ovat kuitenkin nousseet esiin viime vuosikymmeninä, mikä voi heikentää joidenkin toimintaohjelman ja kansainvälisen jäljittämisvälineen määräysten tehokkuutta.

Valtioiden kahdeksas kaksivuotiskokous (BMS8), joka pidettiin kesäkuussa 2022, ja neljäs tarkistuskonferenssi (RevCon4), joka on määrä pitää vuonna 2024, tarjoavat valtioille mahdollisuuden arvioida jäljellä olevia puutteita, tarttua uusiin haasteisiin ja käynnistää korjaavia ja oikaisevia poliittisia ja operatiivisia toimenpiteitä, joiden avulla valtiot voivat vahvistaa maailmanlaajuista toimintapoliittista ohjelmaa sekä toimintaohjelman ja kansainvälisen jäljittämisvälineen tehokkuutta.

Sitoumuksista toimiin

Vaikka maailmanlaajuisen politiikan tasolla on tapahtunut kiitettävää edistystä, valtioiden sopimien maailmanlaajuisten sitoumusten ja alueellisten välineiden täytäntöönpano edellyttää edelleen määrätietoisia kansallisia ja alueellisia toimia. Koska maailmassa on arviolta miljardi ampuma-asetta ([1]), pienaseiden ja kevyiden aseiden valvonta on edelleen kiireellinen ja välttämätön tehtävä.

Kansainvälistä apua koskevia pyyntöjä ([2]) esitetään edelleen paljon. Pyyntöihin vastaamiseksi ja pienaseiden ja kevyiden aseiden valvonnan ja sääntelyn vahvistamiseksi tarvitaan tehostettuja, kestäviä ja ennakoitavia avustusmekanismeja. Kansainvälinen apu on tarpeen, jotta monet valtiot voivat täyttää täysimääräisesti pienaseiden valvontaan liittyvät poliittiset sitoumukset, mukaan lukien kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman mukaiset sitoumukset.

Monilla valtioilla ei edelleenkään ole kansallisia koordinointimekanismeja, ja monissa maissa, joissa niitä on, ne ovat heikkoja. Nämä mekanismit ovat olennaisen tärkeitä, jotta voidaan yhdenmukaistaa kansallisia politiikkoja ja ohjelmia sekä kehittää, panna täytäntöön, arvioida ja seurata kattavia kansallisia politiikkoja, strategioita ja ohjelmia, joilla puututaan pienaseisiin liittyviin ongelmiin. Pienaseita ja kevyitä aseita koskevien kansallisten toimintasuunnitelmien määrä on

([1]) https://www.smallarmssurvey.org/database/global-firearms-holdings
([2]) https://smallarms.un-arm.org/international-assistance

edelleen vähäinen, ja kun sellaisia on, varojen kohdennus on puutteellista tai niitä ei ole sisällytetty laajempiin kansallisiin kehitys- ja turvallisuuskehyksiin. Tietojen kerääminen on edelleen suuri haaste monissa valtioissa, mikä vaikeuttaa jäljittämistä ja täytäntöönpanotoimien määrällistä seurantaa. Silloinkin kun tietoja on saatavilla, kansallisten tietojen yhdenmukaistaminen ja erittely on edelleen haastavaa. Vaikka merkitsemisessä on saavutettu suhteellista edistymistä, varastojen hallintaan, tietojen säilyttämiseen, siirtojen valvontaan ja jäljittämiseen pyydetään jatkuvasti paljon apua ([3]). Koska jäljittäminen on osa kestävän kehityksen tavoitteiden kehystä, alhainen onnistumisaste sen osalta vaikeuttaa erityisesti Agenda 2030:n tavoitteiden saavuttamista ([4]).

Vuonna 2016 pidetyn valtioiden kuudennen kaksivuotiskokouksen jälkeen on maailmanlaajuisesti edistytty merkittävästi pienaseiden valvonnan ja sukupuolten tasa-arvon välisten yhteyksien vahvistamisessa. Pienaseisiin liittyvien kysymysten ainutlaatuinen ja syvästi yhteiskunnallinen luonne edellyttää sukupuolinäkökulman kattavaa huomioon ottamista pienaseiden valvonnan kaikissa ulottuvuuksissa. Merkittävä edistyminen sukupuoleen liittyvien määräysten täytäntöönpanossa näkyy jäsenvaltioiden UNODAlle toimittamissa kansallisissa raporteissa, joiden mukaan vuosina 2018–2022 niiden valtioiden osuus, joissa otetaan nyt huomioon sukupuolinäkökohdat pienaseiden valvonnassa, on noussut 40 prosentista 63 prosenttiin ([5]).

Sukupuolinäkökohdat huomioon ottavien politiikkojen, ohjelmien ja toimien tukemiseksi pienaseiden laittoman kaupan ja väärinkäytön torjumisessa naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevan toimintaohjelman mukaisesti 17. joulukuuta 2018 annetulla EU:n neuvoston päätöksellä (YUTP) 2018/2011, jonka mukaisia toimia toteutettiin Afrikassa, Aasiassa, Tyynenmeren alueella, Latinalaisessa Amerikassa ja Karibian alueella, on ollut merkittävä rooli näissä toimissa. Tällaisten toimien perusteellisuus ja maantieteellinen toteutus vaihtelee kuitenkin suuresti, ja ilmoitusten mukaan vain 24 prosenttia valtioista kerää sukupuolen ja iän mukaan eriteltyjä tietoja pienaseista ([6]). Ilman tarkkoja, yksityiskohtaisia ja näyttöön perustuvia tietoja erilaisista riskeistä, joita pienaseet aiheuttavat naisille, miehille, tytöille ja pojille, ja heidän erityisistä turvallisuustarpeistaan pienaseiden valvontatoimet jäävät todennäköisesti sukupuolisokeiksi, mikä haittaa tehokasta poliittista ja ohjelmallista kehitystä ja estää kestävän kehityksen tavoitteen nro 5 saavuttamista. Lisäedistyminen tältä osin hyödyttää myös naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevan toimintaohjelman täytäntöönpanoa, sillä uusi naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskeva seurantakehys sisältää indikaattorin ”niiden maiden lukumäärästä, jotka ottavat sukupuolinäkökohdat huomioon pienaseita ja kevyitä aseita koskevan toimintaohjelman täytäntöönpanossa”, jota tällä hankkeella edistetään.

Pienasekysymyksen ilmeneminen hyvin erilaisilla tavoilla eri puolilla maailmaa ja pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman liikkumisen osalta kansallisella tasolla kohdatut haasteet heijastavat ainutlaatuisia olosuhteiden ja asiayhteyksien yhdistelmiä. Näin ollen täytäntöönpanon edistyminen voi olla vain rajallisesti yhteistä ja maailmanlaajuisesti koordinoitua toimintaa, vaan sen on pikemminkin perustuttava kansallisen ja alueellisen tason omistajuuteen ja painopisteisiin. Näin ollen valtiot sopivat seitsemännessä toimintaohjelmaa käsittelevässä valtioiden kaksivuotiskokouksessa (BMS7), että ne harkitsevat vapaaehtoisten kansallisten ja alueellisten tavoitteiden asettamista toimintaohjelman määräysten mukaisesti ottaen huomioon erilaiset kansalliset ja alueelliset olosuhteet, jotta voidaan vahvistaa kansallista ja alueellista omistajuutta ja täytäntöönpanon edistymisen mitattavuutta ([7]). Tällaisten tavoitteiden olisi liityttävä pienaseita ja kevyitä aseita koskevissa kansallisissa toimintasuunnitelmissa tai strategioissa esitettyihin toimiin, alueelliset etenemissuunnitelmat mukaan luettuina, ja niiden olisi oltava mitattavissa ja linjassa toimintaohjelman ja kansainvälisen jäljittämisvälineen sekä Agenda 2030:ssä sovittujen päämäärien ja tavoitteiden kanssa. Lisäksi pienaseiden ja kevyiden aseiden valvontaa koskevat kansalliset toimet on yhdenmukaistettava mahdollisten muiden turvallisuutta, sukupuolten tasa-arvoa ja kehitystä koskevien kansallisten kehysten kanssa.

Valtiot hakevat YK:n sihteeristöltä ohjausta ja apua tämän uuden tavoitelähtöisen lähestymistavan täytäntöönpanossa. Tämä tarjoaa viime kädessä ainutlaatuisen mahdollisuuden räätälöidympiin kansainvälistä apua koskeviin pyyntöihin ja resurssien kohdentamiseen ([8]). Alueellisten etenemissuunnitelmien/toimintasuunnitelmien ja ohjelmien laatimisen viimeaikaiset suuntaukset ovat erinomainen esimerkki siitä, miten tavoitteiden asettaminen voi edistää täytäntöönpanoa, kun samalla varmistetaan, että näiden toimien tukemiseksi annetaan koordinoitua apua.

([3]) UNODAn BMS7-kokouksessa pitämä esitys ”Pienaseita ja kevyitä aseita koskeva toimintaohjelma. Kansainvälinen jäljittämisväline. Suuntaukset, haasteet ja mahdollisuudet. Tiedot vuoden 2020 kansallisista raporteista” (https://documents.unoda.org/wp-content/uploads/2021/07/BMS7-UNODA-Trends-challenges-opportunities.pdf).

([4]) Kestävän kehityksen tavoitteen indikaattori 16.4.2 kuuluu seuraavasti: ”Sellaisten takavarikoitujen, löydettyjen tai luovutettujen aseiden osuus, joiden laittoman alkuperän tai käyttöyhteyden toimivaltainen viranomainen on jäljittänyt tai vahvistanut kansainvälisten välineiden mukaisesti”.

([5]) UNODAn BMS7-kokouksessa pitämä esitys ”Pienaseita ja kevyitä aseita koskeva toimintaohjelma. Kansainvälinen jäljittämisväline. Suuntaukset, haasteet ja mahdollisuudet. Tiedot vuoden 2020 kansallisista raporteista”.

([6]) https://smallarms.un-arm.org/statistics

([7]) https://undocs.org/A/CONF.192/BMS/2021/1, 50 kohta. Ks. myös 51, 52, 57 ja 58 kohta.

([8]) https://www.undocs.org/A/74/187

Pohjustetaan etenemistä aiempien hankkeiden ja onnistumisten pohjalta

Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot ovat viime vuosina antaneet Yhdistyneiden kansakuntien aseriisuntatoimistolle (UNODA) ja sen alueellisille keskuksille arvokasta rahoitusapua toimintaohjelman tueksi tukemalla toimintaohjelman mukaisten tarkistuskonferenssien valmisteluja ([9]); rahoittamalla operatiivisia näkökohtia, kuten tehostettua varastojen hallintaa Afrikassa ([10]); ja viimeksi tukemalla sukupuolinäkökohdat huomioon ottavia politiikkoja, ohjelmia ja toimia pienaseiden laittoman kaupan ja väärinkäytön torjumiseksi naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevan toimintaohjelman mukaisesti ([11]).

Näiden hankkeiden konkreettisina tuloksina oli muun muassa sopiminen kolmannessa tarkistuskonferenssissa tulevaisuuteen suuntautuvasta päätösasiakirjasta ([12]), jonka mahdollistivat asiantuntijakeskustelut, alueelliset kuulemiset ja sponsoriohjelma, jolla varmistettiin valtioiden ja kansalaisyhteiskunnan edustajien laajempi ja tasapuolisempi osallistuminen konferenssiin. Afrikassa tehostettiin operatiivisia ja teknisiä valmiuksia, mikä vahvisti konkreettisesti fyysistä turvallisuutta ja varastojen hallintaa Burkina Fasossa, Tšadissa, Malissa, Mauritaniassa, Nigerissä ja Nigeriassa. Käynnissä olevalla sukupuolten tasa-arvoa ja pienaseiden valvontaa koskevalla hankkeella kehitettiin maailmanlaajuisesti kansallisia valmiuksia tukea sukupuolinäkökohdat huomioon ottavaa pienaseiden valvontaa, koulutettiin alueellisten ja osa-alueellisten järjestöjen edustajia asian suhteen ja tehostettiin merkittävästi synergioita pienaseiden valvontatoimien ja naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevan toimintaohjelman täytäntöönpanon välillä.

Tämä hanke-ehdotus perustuu aiempiin hankkeisiin ja niiden saavutuksiin, ja siinä otetaan käyttöön uusi kolmitahoinen lähestymistapa toimintaohjelman ja kansainvälisen jäljittämisvälineen tehokkaan täytäntöönpanon edistämiseksi.

Uusi hanke antaa UNODAlle ja sen alueellisille keskuksille mahdollisuuden varmistaa, että maailmanlaajuinen päätöksenteko sekä kansallinen ja alueellinen täytäntöönpano ovat yhdenmukaisia ja että alueiden välinen oppiminen jatkuu.

2. **Hankkeen tavoitteet, toimet ja tulokset**

Hankkeen ensisijaisena tavoitteena on parantaa kansainvälistä, alueellista ja kansallista turvallisuutta sekä edistää inhimillistä turvallisuutta ja kestävää kehitystä pienaseiden ja kevyiden aseiden valvonnan avulla.

Tämä saavutetaan monialaisella lähestymistavalla, jolla tuetaan 1) tulevaisuuteen suuntautuvan maailmanlaajuisen politiikan kehittämistä neljännen tarkistuskonferenssin yhteydessä; 2) toimintaohjelman ja kansainvälisen jäljittämisvälineen tehokasta kansallista ja alueellista täytäntöönpanoa; ja jossa keskitytään erityisesti 3) sukupuolinäkökohdat huomioon ottaviin pienaseiden valvontapolitiikkoihin ja -ohjelmiin.

Nämä kolme pilaria vahvistavat samanaikaisesti toimintaohjelmaa ja kansainvälistä jäljittämisvälinettä yleismaailmallisina ja maailmanlaajuisina pienaseiden valvontakehyksinä ja varmistavat niiden jatkuvan merkityksellisyyden ja tehokkuuden.

Tulokset kaikilla kolmella osa-alueella:

— Yhteistyötä alueellisten ja osa-alueellisten järjestöjen kanssa lisätään, mikä mahdollistaa virtaviivaistetumman lähestymistavan toimintapolitiikkaan ja täytäntöönpanotoimiin osa-alueellisella, alueellisella ja maailmanlaajuisella tasolla.

— Kansalaisyhteiskunnan, erityisesti naisjärjestöjen ja nuorisoalan toimijoiden, osallistumista vahvistetaan kaikilla tasoilla.

3. **Hankkeiden pilaristrategioiden kuvaus**

3.1 **Edistetään maailmanlaajuisia politiikkoja ja sitoumuksia vuonna 2024 järjestettävän YK:n neljännen pienaseita koskevan toimintaohjelman tarkistuskonferenssin (RevCon4) yhteydessä.**

3.1.1 **Tulokset**

— Toimintasuunnitelman / kansainvälisen jäljittämisvälineen merkityksellisyys ja tehokkuus on varmistettu ja niitä on lisätty.

— Toimintaohjelmaa koskevaa RevCon4-konferenssia tuetaan laajasti, ja siihen osallistuu monenlaisia sidosryhmiä.

— Toimintaohjelman ja kansainvälisen jäljittämisvälineen mukaista valtioiden kansallista raportointia tehostetaan muun muassa kestävän kehityksen tavoitetta nro 16.4 ([13]) ja indikaattoria nro 16.4.2 ([14]) koskevien tietojen keruun kehyksenä.

([9]) EU:n neuvoston päätös (EU) 2011/428/YUTP, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2011, ja EU:n neuvoston päätös (YUTP) 2017/633, annettu 3 päivänä huhtikuuta 2017.

([10]) EU:n neuvoston päätös 2014/912/YUTP, annettu 15 päivänä joulukuuta 2014.

([11]) EU:n neuvoston päätös (YUTP) 2018/2011, annettu 17 päivänä joulukuuta 2018.

([12]) https://meetings.unoda.org/section/poa-revcon3-2018_documents

([13]) Kestävän kehityksen tavoite 16.4: ”Vuoteen 2030 mennessä vähennetään merkittävästi laittomia rahoitus- ja asevirtoja, vahvistetaan varastetun omaisuuden talteenottoa ja palauttamista ja torjutaan järjestäytyneen rikollisuuden kaikkia muotoja.”

([14]) Kestävän kehityksen tavoitteen indikaattori 16.4.2: ”Sellaisten takavarikoitujen, löydettyjen tai luovutettujen aseiden osuus, joiden laittoman alkuperän tai käyttöyhteyden toimivaltainen viranomainen on jäljittänyt tai vahvistanut kansainvälisten välineiden mukaisesti”.

3.1.2 **Toimet**

Virtuaaliset pyöreän pöydän asiantuntijakeskustelut pienaseiden ja kevyiden aseiden valvontaan liittyvien toimintasuositusten laatimiseksi RevCon4-konferenssin tueksi.

Virtuaalisissa asiantuntijoiden pyöreän pöydän kokouksissa käsitellään ja tutkitaan eri aiheita, jotta voidaan varmistaa toimintaohjelman ja kansainvälisen jäljittämisvälineen merkityksellisyys ja tehokkuus. Pyöreän pöydän keskustelujen aiheet määritetään kahdeksannen toimintaohjelmaa käsittelevän valtioiden kaksivuotiskokouksen (BMS8) tulosten perusteella (eli ne valitaan BMS8:n päätösasiakirjan ensisijaisista aloista jatkotoimia ja RevCon4-konferenssissa tapahtuvaa tarkastelua varten). RevCon4-konferenssin puheenjohtaja kutsutaan kaikkiin pyöreän pöydän asiantuntijakeskusteluihin. Tämä toimi toteutetaan yhteistyössä YK:n aseidenriisunnan tutkimuslaitoksen (UNIDIR) kanssa. Kaikki asiantuntijoiden pyöreän pöydän kokoukset pidetään virtuaalisesti. Kunkin pyöreän pöydän kokouksen keskeiset havainnot ja suositukset esitellään ja niistä keskustellaan kaikissa alueellisissa kokouksissa.

Perusteelliset ja kattavat valmistelut RevCon4-konferenssia varten

Alueelliset kokoukset tarjoavat osallistuville valtioille ja asianomaisille alueellisille järjestöille foorumin, jossa voidaan kartoittaa pienaseisiin ja kevyisiin aseisiin liittyviä aluekohtaisia haasteita ja keskustella RevCon4-konferenssin alueellisista prioriteeteista. RevCon4-konferenssin puheenjohtaja kutsutaan kaikkiin alueellisiin kokouksiin.

Muut alueet ja alueelliset järjestöt, kuten Euroopan unioni, Arabiliitto, Tyynenmeren alue ja Etyj, järjestävät yleensä RevCon4:n valmistelukokouksen. Hankkeen ei tarvitse kattaa näitä alueita. UNODA voi pyynnöstä osallistua mihin tahansa näistä alueellisista kokouksista esitelläkseen pyöreän pöydän asiantuntijakeskustelujen havaintoja. UNODA ja sen alueelliset keskukset toteuttavat tämän toimen vuoden 2023 lopulla tai vuoden 2024 alussa UNIDIRin merkittävällä tuella. Kaikki toimet toteutetaan paikan päällä.

Seuraavia viittä alueellista kokousta on ehdotettu:

Osa-alueiden maat	Alueelliset järjestöt	Alueellinen keskus	Paikka
Länsi-Afrikka ja Keski-Afrikka	AU, ECCAS, ECOWAS, RECSA, UEMOA, G5 Sahel	UNREC	Lomé, Togo
Itä-Afrikka ja eteläinen Afrikka	AU, EAC, SADC, IGAD, RECSA, SARCOM	UNREC	Lomé, Togo
Karibianmeren alue	Caricom	UNLIREC	Verkossa
Latinalainen Amerikka	MERCOSUR, OAS, SICA	UNLIREC	Verkossa
ASEAN ja Etelä-Aasian valtiot	ASEAN, SAARC	UNRCPD	Bangkok (Thaimaa)

Sponsoriohjelma kehitysmaiden tai vakavista ongelmista kärsivien maiden osanottajien RevCon4-konferenssiin osallistumista varten

Monilla kehitysmailla on varojen puutteen vuoksi vaikeuksia lähettää pienaseisiin ja kevyisiin aseisiin liittyviä kysymyksiä käsitteleviä keskeisiä virkamiehiään edustamaan niitä toimintaohjelman tarkistuskonferensseissa. Valitulle ryhmälle suurimmissa vaikeuksissa olevia maita suunnattu sponsoriohjelma mahdollistaisi niiden osallistumisen ja rikastuttaisi näin RevCon4-konferenssissa käytäviä keskusteluja. Se tarjoaa myös erinomaisen verkostoitumismahdollisuuden ja voi mahdollisesti luoda synergiaa oheistapahtumien ja muiden RevCon4-konferenssin yhteydessä toteutettavien toimien kanssa.

EUH hyväksyy osallistujat UNODAn ja sen alueellisten keskusten suosituksesta. Periaatteessa kansallisista viranomaisista valitut virkamiehet olisi nimettävä toimintaohjelman kansallisiksi yhteyshenkilöiksi. Muita valintaperusteita ovat sukupuolinäkökohdat, kansallisen raportin oikea-aikainen toimittaminen sekä aktiivinen osallistuminen alueellisiin kokouksiin ja/tai pyöreän pöydän keskusteluihin.

Toimet, joilla vahvistetaan kansalaisyhteiskunnan osallistumista pienaseiden valvontaan

Toimiin kuuluvat tutkimus ja vaikuttaminen, mediakampanjat, sponsoriohjelmat ja työpajat. Toimet toteuttaa kansainvälinen pienaseiden vastainen verkosto (IANSA) yhteistyössä UNODAn ja sen alueellisten keskusten kanssa kansalaisyhteiskunnan RevCon4-konferenssiin osallistumisen tukemiseksi.

3.1.3 **Tuotokset**

– **Vuonna 2023 järjestettiin neljä (4) virtuaalista pyöreän pöydän asiantuntijakeskustelua.**

Pyöreän pöydän keskusteluissa annettiin toimenpidesuosituksia, joita valtiot voisivat harkita sisällytettäväksi vuonna 2024 järjestettävän RevCon4-konferenssin päätösasiakirjaan. Pyöreän pöydän keskustelujen keskeiset havainnot ja suositukset koottiin yhteen lyhyeen asiakirjaan ja julkaistiin ennen RevCon4-konferenssia. Asiakirja asetettiin saataville englanniksi, ja se käännettiin arabiaksi, ranskaksi ja espanjaksi.

– **Järjestettiin viisi (5) kaksipäiväistä alueellista kokousta, joilla tuettiin tiettyjen alueiden hallituksia ja organisaatioita RevCon4-konferenssin valmistelussa.**

Kansallinen raportointi sisällytettiin alueellisten kokousten esityslistalle, ja niille valtuuskunnille, jotka halusivat laatia ja/tai toimittaa kansallisia raporttejaan kokousten aikana, tarjottiin apua. Aasian ja Tyynenmeren alueiden alhaisen raportointiasteen vuoksi alueellisen kokouksen jälkeen järjestettiin yksipäiväinen *kansallinen raportointiklinikka*, jonka tarkoituksena oli lisätä alueen raportointiastetta RevCon4-konferenssia varten. Pyöreän pöydän asiantuntijakeskustelujen havainnot ja suositukset (toimi 1.3.1) esiteltiin ja niistä keskusteltiin kokouksissa.

– **Viisitoista (15) sponsoroitua osallistujaa osallistui RevCon4-konferenssiin.**

Enintään 15 osallistujan matkoihin RevCon4-konferenssiin (ei valmistelukomiteaan aiemmin vuonna 2024) ja majoitukseen annettiin tukea. Lisäksi rahoitettiin yhden osallistujan matka kustakin alueellisesta keskuksesta (UNREC, UNLIREC, UNRCPD) RevCon4-konferenssiin New Yorkissa.

3.1.4 **Kansalaisyhteiskunnan osallistumista lujitettiin seuraavin keinoin:**

i. Raportti BMS8:n tuloksista laadittiin ja jaettiin kansalaisyhteiskunnan järjestöille, ja sen pohjalta valmisteltiin RevCon4-konferenssia.

ii. Aseellisen väkivallan vastaisen toiminnan maailmanlaajuisen viikon kampanjoiden edistämiseksi suunniteltiin kampanja, jonka temaattisena painopisteenä oli RevCon4-konferenssi.

iii. Ennen konferenssia laadittiin ja levitettiin RevCon4-konferenssia koskeva kansalaisyhteiskunnan opas, jossa hahmoteltiin, miten kansalaisyhteiskunta voisi osallistua RevCon4-konferenssin valmisteluihin ja itse konferenssiin.

iv. Enintään kymmenen (10) kansalaisyhteiskunnan edustajaa saapui RevCon4-konferenssiin ja osallistui aktiivisesti RevCon4-konferenssin yhteydessä järjestettyihin tapahtumiin sponsoriohjelman kautta.

v. Osallistuville kansalaisyhteiskunnan järjestöille järjestettiin RevCon4-konferenssia valmisteleva työpaja. Kyseessä oli kaksipäiväinen paikan päällä toteutettu toimi, joka saattoi yhteen IANSAn jäseniä New Yorkissa viikonloppuna ennen konferenssia.

vi. Laadittiin ja levitettiin enintään kolme (3) IANSAn jäsenille suunnattua aihekohtaista vaikuttamista koskevaa muistiota aiheista, joita toimintaohjelmassa ja kansainvälisessä jäljittämisvälineessä ei ole käsitelty riittävästi. Asiakirjat asetettiin saataville verkossa englanniksi, ja ne käännettiin ranskaksi ja espanjaksi. Paperiversiot asetettiin saataville RevCon4-konferenssissa.

3.2 **Varmistetaan toimintaohjelman ja kansainvälisen jäljittämisvälineen täysimääräinen ja tehokas täytäntöönpano kansallisten ja alueellisten prioriteettien, tavoitteiden, strategioiden ja toimintasuunnitelmien pohjalta**

3.2.1 **Tulokset**

— Toimintaohjelman ja kansainvälisen jäljittämisvälineen puitteissa tehtyjen valtioiden sitoumusten täysimääräistä ja tehokasta täytäntöönpanoa lujitetaan.

— Valtioiden BMS7:ssä sopimien kansallisten ja alueellisten tavoitteiden asettamista kokeillaan.

3.2.2 **Toimet**

Pienaseiden valvonnan modulaarisen ohjekokoelman MOSAIC-arviointivälineen (sähköisen ja paperiversion) päivittäminen, jotta valtiot voivat tehdä itsearviointeja toimintaohjelman ja kansainvälisen jäljittämisvälineen täytäntöönpanosta

MOSAIC-arviointivälineen avulla valtiot voivat (itse) arvioida toimintaohjelman, kansainvälisen jäljittämisvälineen ja muiden pienaseiden valvontakehysten täytäntöönpanoastetta kansallisella tasolla. Se auttaa valtioita tunnistamaan kansallisten pienaseiden valvontajärjestelmiensä puutteet ja määrittämään ensisijaiset alat, joihin on puututtava, jotta voidaan vahvistaa kansallisia valmiuksia ja varmistaa toimintaohjelman ja kansainvälisen jäljittämisvälineen täysimääräinen ja tehokas täytäntöönpano.

Arviointien tulokset voivat tukea kansallisten ja alueellisten toimintasuunnitelmien, strategioiden, etenemissuunnitelmien ja/tai tavoitteiden laatimista ja varmistaa, että ne perustuvat keskeisissä maailmanlaajuisissa pienaseita ja kevyitä aseita koskevissa sopimuksissa sovittuihin määräyksiin. MOSAIC-arviointivälinettä voidaan käyttää myös tukemaan toimintaohjelman ja kansainvälisen jäljittämisvälineen täytäntöönpanoa koskeviin kansallisiin raportteihin sisällytettävien tietojen keräämistä ja kokoamista ja helpottamaan hanke-ehdotusten laatimista varainkeruuta varten.

MOSAIC-arviointiväline helpottaa pienaseiden valvontajärjestelmien kansallisten näkökohtien huomioon ottamista suhteessa osa-alueisiin, jotka sisältyvät sarjoihin 2, 3, 4, 5 ja 6 sisältyviin MOSAIC-moduuleihin. Näin ollen ne kattavat pienaseiden koko elinkaaren, myös monialaisten kysymysten, kuten sukupuolten tasa-arvon ja nuorison, osalta ([15]). Sen lisäksi, että kansalliset viranomaiset käyttävät tällaista välinettä, on suunniteltu, että sitä voivat käyttää myös laajemmat sidosryhmät, kuten alueelliset järjestöt ja kansalaisyhteiskunta. Se hyödyttää suoraan UNODAn alueellisten keskusten työtä, ja sitä voidaan käyttää YK:n alaisen rahoitusmekanismin Saving Lives Entityn (SALIENT) puitteissa toteutettavien arviointioperaatioiden aikana ([16]). Sen varmistamiseksi, että nämä tahot voivat tukea kansallisia toimia MOSAIC-arviointivälineen käyttämiseksi, laaditaan käyttöopas ja asetetaan se saataville.

Nämä toimet toteutetaan yhteistyössä UNIDIRin kanssa.

Tuetaan valtioita toimintaohjelman ja kansainvälisen jäljittämisvälineen täytäntöönpanotoimien tehostamisessa

Latinalaisessa Amerikassa ja Karibian alueella täytäntöönpanosta vastaa UNLIREC

— **Vahvistetaan Keski-Amerikan valtioille tarkoitettua pienaseita ja kevyitä aseita koskevaa etenemissuunnitelmaa (2022–2024)**, johon osallistuvat kaikki Sistema de la Integración Centroamericanan (SICA) jäsenvaltiot (Costa Rica, El Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua ja Panama), kansainvälisten, alueellisten ja osa-alueellisten pienaseita ja kevyitä aseita koskevien välineiden täytäntöönpanon tehostamiseksi ja aseiden ja ampumatarvikkeiden laittoman leviämisen vähentämiseksi osa-alueella ([17]).

  Toimet koostuvat osa-alueellisista seminaareista, työpajoista ja työkokouksista (valmistelukokoukset ja aihekohtaiset kokoukset). Keski-Amerikan valtiot voivat saada aikaan poliittisen sysäyksen RevCon4-konferenssin edellä edistääkseen uutta osa-alueellista aloitetta, jolla on selkeät tavoitteet ja indikaattorit.

  Etenemissuunnitelmaa koskevan aloitteen vahvistamisprosessi toteutetaan yhdessä Amerikan valtioiden järjestön (OAS) yleisen turvallisuuden osaston kanssa, ja sillä täydennetään 30. toukokuuta 2022 annetussa EU:n neuvoston päätöksessä (YUTP) 2022/847 esitettyjä toimia. UNLIREC pystyy ohjaamaan prosessia OAS:n rinnalla ja hyödyntämään Karibian ampuma-aseita koskevasta etenemissuunnitelmasta saamaansa asiantuntemusta. Kaikki toimet koordinoidaan osa-alueellisen SICA-järjestön kanssa.

— Etelä- ja Keski-Amerikan valtioissa järjestetään **ase- ja ampumatarvikekaupan torjumista (CTAM) sekä pienaseiden, ampumatarvikkeiden sekä niiden osien ja komponenttien kieltämistä (ISAAPC) koskevia kursseja**.

Aasian ja Tyynenmeren alueella täytäntöönpanosta vastaa UNRCPD

— **Tuki toimintaohjelman kansallisten yhteyspisteiden perustamiselle ja kouluttamiselle.** Tähän mennessä vain 17 maata on nimennyt ja ilmoittanut kansallisen yhteyspisteen, joka käsittelee toimintaohjelman ja kansainvälisen jäljittämisvälineen täytäntöönpanoa Aasian ja Tyynenmeren alueella. Tämän toimen puitteissa UNRCPD tukee kansallisten yhteyspisteiden perustamista siellä, missä niitä ei ole, ja parantaa olemassa olevien yhteyspisteiden ja kansallisten koordinointimekanismien valmiuksia asiaa koskevan alueellisen työpajan avulla. Toimi toteutetaan vuonna 2023 sen varmistamiseksi, että kansalliset yhteyspisteet nimetään ajoissa RevCon4-konferenssia varten. Tämä toimi toteutetaan virtuaalisesti.

([15]) www.un.org/disarmament/mosaic
([16]) www.un.org/disarmament/salient
([17]) On syytä huomata, että SICA-valtiot Belize ja Dominikaaninen tasavalta osallistuvat molemmat Karibian ampuma-aseita koskevaan etenemissuunnitelmaan, mutta Nicaraguan osallistuminen on vielä vahvistettava.

— **MOSAIC-arvioinnit valituissa valtioissa** puutteiden ja mahdollisuuksien määrittämiseksi täytäntöönpanon tehostamista sekä kansallisten ja alueellisten prioriteettien, tavoitteiden ja toimintasuunnitelmien laatimista varten. Tämä toimi toteutetaan paikan päällä.

— **Apu Aasian ja Tyynenmeren alueen valtioille toimintaohjelman ja kansainvälisen jäljittämisvälineen täytäntöönpanossa.** Apua voidaan antaa pienaseiden ja kevyiden aseiden valvonnan eri osa-alueilla, kuten lainsäädännöllisissä ja sääntelyyn liittyvissä näkökohdissa, pienaseiden valvonnan suunnittelussa ja hallinnoinnissa ja/tai operatiivisessa tuessa. Tähän voi sisältyä myös osa-alueellisia lähestymistapoja (esim. rajaturvallisuuteen liittyen). Kaikki toimet ovat sukupuolinäkökulmat huomioon ottavia ja osallistavia. Niihin voi sisältyä operatiivista tukea, koulutusta, työpajoja, kokouksia, tiedonkeruuta tai tutkimustoimia. Ensisijaisia edunsaajia ovat kansalliset viranomaiset ja/tai turvallisuuspalvelut ja puolustusvoimat.

  UNRCPD vastaa maiden avustuspyyntöihin hankkeen täytäntöönpanon aikana. Etusijalle asetetaan avustuspyynnöt, jotka perustuvat muihin tämän hankkeen puitteissa toteutettuihin toimiin, erityisesti MOSAIC-arviointiin, tai joista on ilmoitettu kansallisissa raporteissa. Apua voidaan antaa paikan päällä ja/tai virtuaalisesti.

Afrikassa täytäntöönpanosta vastaa UNREC

— **MOSAIC-arvioinnit valituissa valtioissa** puutteiden ja mahdollisuuksien määrittämiseksi täytäntöönpanon tehostamista sekä kansallisten ja alueellisten prioriteettien, tavoitteiden ja toimintasuunnitelmien laatimista varten. Tämä toimi toteutetaan paikan päällä.

— **Apu Afrikan valtioille toimintaohjelman ja kansainvälisen jäljittämisvälineen täytäntöönpanossa.** Apua voidaan antaa pienaseiden ja kevyiden aseiden valvonnan eri osa-alueilla, kuten lainsäädännöllisissä ja sääntelyyn liittyvissä näkökohdissa, pienaseiden valvonnan suunnittelussa ja hallinnoinnissa ja/tai operatiivisessa tuessa. Tähän voi sisältyä myös osa-alueellisia lähestymistapoja (esim. rajaturvallisuuteen liittyen). Kaikki toimet ovat sukupuolinäkökulmat huomioon ottavia ja osallistavia. Niihin voi sisältyä operatiivista tukea, koulutusta, työpajoja, kokouksia, tiedonkeruuta tai tutkimustoimia. Ensisijaisia edunsaajia ovat kansalliset viranomaiset ja/tai turvallisuuspalvelut ja puolustusvoimat.

  UNREC vastaa maiden avustuspyyntöihin hankkeen täytäntöönpanon aikana. Etusijalle asetetaan avustuspyynnöt, jotka perustuvat muihin tämän hankkeen puitteissa toteutettuihin toimiin, erityisesti MOSAIC-arviointiin, tai joista on ilmoitettu kansallisissa raporteissa. Apua voidaan antaa paikan päällä ja/tai virtuaalisesti.

Toimet, joilla vahvistetaan kansalaisyhteiskunnan osallistumista pienaseiden valvontaan, mukaan lukien:

— **Vuosittaiset kampanjat** – IANSA ja sen jäsenjärjestöt järjestävät vuosittain kampanjatoimia sellaisten tapahtumien yhteydessä kuin aseellisen väkivallan vastaisen toiminnan maailmanlaajuinen viikko, kansainvälinen nuorisopäivä, Afrikan armahduskuukausi, kansainvälinen rauhanpäivä, Afrikan lasten päivä, kansainvälinen aseiden hävittämisen päivä, Pukeudu oranssiin -päivä, kansainvälinen naistenpäivä ja sukupuoliperusteisen väkivallan torjumiseksi järjestetty 16-päiväinen aktivismitapahtuma.

— **Kansalaisyhteiskunnan valmiuksien kehittäminen pienaseiden ja kevyiden aseiden valvonnan alalla** – kehitetään toimintapoliittista materiaalia ja järjestetään oppimismahdollisuuksia IANSAn jäsenille, muun muassa verkkoseminaareja ja esitelmiä, jotta voidaan arvioida ja parantaa kansalaisyhteiskunnan tietämystä toimintasuunnitelmasta ja kansainvälisestä jäljittämisvälineestä sekä muista pienaseiden ja kevyiden aseiden valvonnan kannalta merkityksellisistä kansainvälisistä, alueellisista tai osa-alueellisista välineistä, jotta ne voivat kannustaa ja edistää pienaseiden valvontaa.

— **Kansalaistoimintaa, kampanjointiaja tiedotusta koskeva ohjelma tavoitteiden asettamisesta, toimintasuunnitelmista ja/tai etenemissuunnitelmista kansallisella ja alueellisella tasolla** – IANSA tukee yhteistyössä UNODAn ja sen alueellisten keskusten kanssa ja niitä kuullen verkostonsa jäseniä, jotta nämä voivat keskustella virkamiesten kanssa ja edistää sitä, että valtiot kehittävät kansallisia ja alueellisia tavoitteita ja prioriteetteja toimintaohjelman ja kansainvälisen jäljittämisvälineen täytäntöönpanoa varten.

— **Valittujen IANSAn jäsenten kestävää sitoutumista koskeva avustusohjelma** – IANSA perustaa IANSAn jäsenille tarkoitetun avustusohjelman, jonka avulla ruohonjuuritason järjestöt voivat tehdä ohjelmatyötä. IANSA laatii avustusohjelman helpottamiseksi prosessin, joka perustuu UNODAn hyväksymiin, selkeästi määriteltyihin valintaperusteisiin.

— **Kansallisen raportoinnin edistäminen** – IANSA ja sen jäsenet UNODAa kuullen ajavat johdonmukaisesti säännöllistä ja kattavaa raportointia toimintaohjelmasta ja kansainvälisestä jäljittämisvälineestä kansallisten viranomaisten ja parlamenttien jäsenten kanssa käytävän rakentavan vuoropuhelun avulla.

  Kansainvälinen pienaseiden vastainen verkosto (IANSA) toteuttaa nämä toimet yhteistyössä UNODAn ja sen alueellisten keskusten kanssa, ja niillä tuetaan kansalaisyhteiskunnan osallistumista toimintaohjelman ja kansainvälisen jäljittämisvälineen täysimääräiseen ja tehokkaaseen täytäntöönpanoon.

3.2.3 **Tuotokset**

MOSAIC-arviointivälineeseen tehtiin seuraavat parannukset:

— Kehitettiin MOSAIC-arviointiväline, jolla vahvistettiin kansallista pienaseiden valvontaa, tuettiin toimintaohjelman täytäntöönpanoa ja tietoon perustuvaa tavoitteiden asettamista sekä toimintasuunnitelmien ja etenemissuunnitelmien kehittämistä ja helpotettiin kansainvälisiä avustuspyyntöjä. MOSAIC-arviointiväline perustui ISACS-arviointivälineen aiemmin kehitettyyn beta-versioon, joka rajoittui soveltamisalaltaan pienaseita ja kevyitä aseita koskevien kansainvälisten valvontanormien (ISACS) sarjaan 5.

— Työkalun paperiversio asetettiin saataville arabiaksi, englanniksi, ranskaksi, portugaliksi ja espanjaksi. Saataville asetettiin myös englanninkielinen verkkoversio.

— MOSAIC-arviointivälineen käyttöoppaan laatiminen ja julkaiseminen englanniksi. Opas on käännetty arabiaksi, ranskaksi, portugaliksi ja espanjaksi.

— MOSAIC-arviointivälinettä koskevia yhdistettyjä validointiharjoituksia/koulutustilaisuuksia järjestettiin yhdessä alueellisten ja osa-alueellisten järjestöjen ja mekanismien kanssa RevCon4-konferenssia valmistelevien alueellisten kokousten yhteydessä.

Latinalaisessa Amerikassa ja Karibian alueella:

— Enintään kahdeksan (8) seminaaria, työpajaa, työjaksoa tai kokousta järjestettiin paikan päällä ja virtuaalisesti, jotta tuetaan Keski-Amerikan valtioille suunnatun pienaseita ja kevyitä aseita koskevan etenemissuunnitelman (2022–2024) vahvistamista. Ensimmäisen toimintavuoden aikana vahvistettiin etenemissuunnitelman asiakirjaluonnos, kun taas toisena vuonna keskityttiin kansallisten strategioiden (kansallisten toimintasuunnitelmien tai vastaavien aloitteiden) kehittämisen käynnistämiseen ja osa-alueellisessa aloitteessa / etenemissuunnitelmassa yksilöityjen toimien täytäntöönpanoon.

— UNLIREC järjesti kaksi (2) ISAAPC-kurssia ja neljä (4) CTAM-kurssia valituissa Keski-Amerikan ja Etelä-Amerikan valtioissa.

Aasiassa ja Tyynenmeren alueella:

— Aiheesta järjestettiin erityinen alueellinen työpaja. Alueellisessa työpajassa keskityttiin kansallisen yhteyspisteen rooliin ja tehtäviin, erityisesti koordinointiin kansallisten elinten kanssa, kansallisten raporttien toimittamiseen sekä pienaseiden ja kevyiden aseiden valvontaan liittyvää politiikkaa ja ohjelmasuunnittelua koskevien ohjeiden antamiseen. Se perustui pienaseiden ja kevyiden aseiden valvonnan kansallisia koordinointimekanismeja koskevaan MOSAIC-moduuliin 03.40.

— MOSAIC-arvioinnit tehtiin paikan päällä enintään kahdessa (2) valitussa valtiossa.

— Enintään neljä (4) Aasian ja Tyynenmeren alueen valtiota sai apua toimintaohjelman ja kansainvälisen jäljittämisvälineen täytäntöönpanossa.

Afrikassa:

— MOSAIC-arvioinnit tehtiin paikan päällä enintään kahdessa (2) valitussa valtiossa.

— Enintään neljä (4) Afrikan valtiota sai apua toimintaohjelman ja kansainvälisen jäljittämisvälineen täytäntöönpanossa.

3.2.4 **Kansalaisyhteiskunnan osallistumista lujitettiin seuraavin keinoin:**

i. Kampanjatoimia ja -materiaalia kehitettiin, ja paikallisille ja kansallisille IANSAn jäsenjärjestöille tarjottiin pieniä stipendejä kyseisten kampanjoiden aikana toteutettuja toimia varten.

ii. Toimintapoliittisia materiaaleja kehitettiin ja IANSAn jäsenille järjestettiin oppimismahdollisuuksia.

iii. Perustettiin kansalaisyhteiskunnan osallistumista ja vaikuttamista koskeva ohjelma, joka käsittelee kansallisten ja alueellisten tavoitteiden asettamista, toimintasuunnitelmia ja/tai etenemissuunnitelmia.

iv. Valittujen IANSAn jäsenten kestävää sitoutumista varten perustettiin avustusohjelma.

v. Kansallisten viranomaisten ja parlamentin jäsenten kanssa pyrittiin edistämään kansallisen raportoinnin parantamista.

3.3 **Vastataan jatkuvaan tarpeeseen vahvistaa ja syventää sukupuolinäkökulman huomioon ottavia pienaseiden valvontaa koskevia politiikkoja ja ohjelmia naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevan toimintaohjelman mukaisesti**

3.3.1 **Tulokset**

— Monien keskeisten sidosryhmien keskuudessa lisätään ja syvennetään edelleen kestäviä strategisia ja operatiivisia valmiuksia sukupuolinäkökulman huomioon ottamiseksi pienaseiden valvonnassa.

— Parannetaan entisestään synergioita ja toteuttamiskelpoisia yhteyksiä täydentäviin poliittisiin kehyksiin ja toimintaohjelmiin, erityisesti Agenda 2030 -toimintaohjelmaan, naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevaan toimintaohjelmaan, yhteiseen toimintaohjelmaan sekä naisia ja aseistariisuntaa koskeviin yleiskokouksen päätöslauselmiin.

3.3.2 **Toimet**

Kaikki toimet perustuvat edellisen EU:n rahoittaman hankkeen, eli sukupuolinäkökohdat huomioon ottavien politiikkojen, ohjelmien ja toimien tukemiseksi pienaseiden laittoman kaupan ja väärinkäytön torjumisessa naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevan toimintaohjelman mukaisesti 17. joulukuuta 2018 annetun neuvoston päätöksen (YUTP) 2018/2011, tuloksiin.

Naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevan toimintaohjelman pienaseiden valvontaa koskevan osion vahvistaminen

Tähän sisältyy UNODAn jatkuva osallistuminen naisia, rauhaa ja turvallisuutta käsittelevien yhteyspisteiden verkostoon pienaseiden valvonnan edistämiseksi naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevissa kansallisissa toimintasuunnitelmissa, strategioissa ja täytäntöönpanotoimissa. Tämä osallistuminen jatkuu hankkeen koko toteutuksen ajan, ja se toteutetaan paikan päällä ja/tai virtuaalisesti.

Tuki valtioille sukupuolinäkökohdat huomioon ottavien pienaseiden valvontapolitiikkojen ja -ohjelmien vahvistamiseksi

Latinalaisessa Amerikassa ja Karibian alueella täytäntöönpanosta vastaa UNLIREC

— **Koulutus sukupuolinäkökohtien huomioon ottamiseksi pienaseiden valvonnassa Keski- ja Etelä-Amerikan valtioissa** – kurssit on suunnattu kansallisille viranomaisille, jotka vastaavat pienaseiden valvonnasta ja sääntelystä, kansalaisten turvallisuudesta sekä naisiin kohdistuvan väkivallan ja sukupuoleen perustuvan väkivallan ehkäisemisestä ja vähentämisestä.

— **Verkkoseminaarisarja pienaseiden ja kevyiden aseiden valvonnasta ja sukupuolten tasa-arvosta ennen RevCon4-konferenssia** – aiheet vaihtelevat, ja niistä päätetään koordinoidusti Keski- ja Etelä-Amerikan valtioiden kanssa ja RevCon4-konferenssin valmistelujen ja tulosten mukaisesti.

Aasian ja Tyynenmeren alueella täytäntöönpanosta vastaa UNRCPD

— **Yhdenmukaistetaan pienaseiden valvontaa ja sukupuolten tasa-arvoa koskevien toisiaan lähentyvien toimintaohjelmien täytäntöönpanoa** – tämä edellyttää, että sellaiset Aasian ja Tyynenmeren alueen maat, joilla on päättyneitä, voimassa olevia tai suunniteltuja naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevia kansallisia toimintasuunnitelmia, saadaan osallistumaan toisiaan lähentyvien ohjelmien täytäntöönpanon tehostamiseen pienaseiden valvontaa koskevien aloitteiden avulla. Aloitteessa tarkastellaan myös synergioita muiden sukupuolten tasa-arvoa koskevien puitteiden, erityisesti Spotlight-aloitteen, kanssa.

— **Alueellinen seminaari asekauppasopimuksen yleismaailmalliseksi saattamisesta Aasian ja Tyynenmeren alueella ja lähentymisestä naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevan toimintaohjelman kanssa** – valtiot hyväksyivät vuonna 2013 monenvälisen asekauppasopimuksen, jolla säännellään nimenomaisesti tavanomaisten aseiden kansainvälistä kauppaa. Asekauppasopimus on myös ensimmäinen oikeudellisesti sitova aseisiin liittyvä sopimus, jossa tunnustetaan asekaupan ja sukupuoleen perustuvan väkivallan välinen yhteys. Asekauppasopimuksen täytäntöönpano mahdollistaa myös sen, että valtiot voivat täyttää toimintaohjelmassa vuonna 2001 vahvistetut asevientiä koskevat sitoumuksensa. Asekauppasopimukseen liittyminen on edelleen vähäistä Aasian ja Tyynenmeren alueella, mutta Kiinan ja Filippiinien äskettäinen liittyminen on antanut suotuisan poliittisen sysäyksen alueella sopimuksen yleismaailmallisen soveltamisen edistämiseksi. Työpaja perustui kansalaisyhteiskunnan ja parlamenttien jäsenten osallistumiseen edelliseen hankkeeseen, jossa asekauppasopimus määriteltiin keskeiseksi painopistealaksi. Työpaja toteutetaan yhteistyössä keskeisten kumppanien, kuten YK:n järjestöjen, alueellisten ja kansainvälisten järjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan kanssa. Se järjestetään virtuaalisesti.

Afrikassa täytäntöönpanosta vastaa UNREC

— **Alueelliset työpajat, joissa käsitellään sukupuolinäkökulmien huomioon ottamista pienaseiden valvonnan alalla sukupuolisidonnaisten haasteiden ja prioriteettien käsittelemiseksi** – Länsi-Afrikkaa, Keski-Afrikkaa, Itä-Afrikkaa ja eteläistä Afrikkaa varten järjestetään alueellisia työpajoja. Työpajat toteutetaan yhteistyössä alueellisten järjestöjen ja keskeisten kumppanien kanssa, ja ne järjestetään paikan päällä.

— **Pienaseiden valvonnan sisällyttäminen laajempiin sukupuolten tasa-arvoon, kehitykseen ja turvallisuuteen liittyviin toimiin verkkoseminaarisarjassa**, johon osallistuu sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa, konflikteihin liittyvää seksuaalista väkivaltaa, nuorten osallistumista, humanitaarisia kysymyksiä ja maan sisällä siirtymään joutuneille henkilöille ja pakolaisille annettavaa apua käsitteleviä asiantuntijoita, tietoisuuden lisäämiseksi pienaseiden leviämisen, laittoman kaupan ja väärinkäytön taustalla olevista tekijöistä ja niiden vaikutuksista sekä tarpeesta yhdistää asevalvonta muihin toimintaohjelmiin ja/tai sisällyttää se niihin. Verkkoseminaarisarjan tavoitteena on kehittää moniulotteinen lähestymistapa aseellisen väkivallan ehkäisemiseen ja vähentämiseen ja luoda konkreettisia yhteyksiä pienaseiden valvonnasta vastaavien kansallisten viranomaisten ja muiden sidosryhmien välille tätä tarkoitusta varten. Verkkoseminaarisarja toteutetaan yhteistyössä keskeisten kumppanien kanssa, ja se järjestetään virtuaalisesti.

Toimet, joilla vahvistetaan kansalaisyhteiskunnan osallistumista pienaseiden valvontaan, mukaan lukien:

— **Sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamista sekä pienaseita ja kevyitä aseita koskeva raportti** EU:n rahoittaman hankkeen (YUTP) 2018/2011 saavutuksista ja siitä saaduista kokemuksista, mukaan lukien katsaus ja arviointi IANSAn ja sen jäsenten toteuttamista toimista ja suositukset yhteistyön jatkamiseksi. Tätä raporttia hyödynnetään muissa tämän hankkeen yhteydessä toteutettavissa sukupuolten tasa-arvoon liittyvissä toimissa.

— **Kansalaisyhteiskunnalle suunnataan sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamista ja pienaseiden valvontaa käsitteleviä virtuaalisia työpajoja, koulutusta ja tapahtumia** yhteistyössä UNODAn ja sen alueellisten keskusten kanssa; IANSA järjestää koko hankkeen täytäntöönpanokauden ajan laajalle maailmanlaajuiselle yleisölle virtuaalisia työpajoja, koulutusta ja tapahtumia, joissa käsitellään sukupuolten tasa-arvoa ja pienaseiden valvontaa.

— **Kansalaisyhteiskunnan ehdotukset synergioiden lisäämiseksi naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevan toimintaohjelman kanssa.** Laaditaan välineistö, joka kokoaa yhteen IANSAn jäsenten ehdotukset pienaseiden valvonnan ja naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevien toimintaohjelmien välisen synergian lisäämiseksi ja jossa keskitytään vaikuttamismenetelmiin, alueiden väliseen viestintään ja yli aluerajojen sovellettavan politiikan täytäntöönpanoon. Välineistöä levitetään laajalti, myös IANSAn ja/tai UNODAn ja sen alueellisten keskusten järjestämien toimien yhteydessä.

  IANSA toteuttaa edellä mainitut toimet yhteistyössä UNODAn ja sen alueellisten keskusten kanssa tukeakseen kansalaisyhteiskunnan osallistumista sukupuolinäkökulman huomioon ottaviin pienaseiden valvontapolitiikkoihin ja -ohjelmiin naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevan toimintaohjelman mukaisesti.

3.3.3 **Tuotokset**

Asevalvontaa ja aseriisuntaa, myös pienaseiden osalta, edistettiin naisia, rauhaa ja turvallisuutta sekä konflikteihin liittyvää seksuaalista väkivaltaa koskevassa Yhdistyneiden kansakuntien työssä ja sen verkostoissa ([18]).

Valtioiden valmiuksia sukupuolinäkökulman huomioon ottaviin pienasepolitiikkoihin ja -ohjelmiin on vahvistettu seuraavin keinoin:

Latinalaisessa Amerikassa ja Karibian alueella:

— Keski- ja Etelä-Amerikan valtioissa järjestettiin ja toteutettiin kolme (3) sukupuolinäkökulman huomioon ottavaa pienaseiden valvontaa koskevaa kurssia.

— RevCon4-konferenssin edellä ja/tai jatkotoimena järjestettiin enintään neljä (4) pienaseiden ja kevyiden aseiden valvontaa ja sukupuolten tasa-arvoa käsittelevää verkkoseminaaria.

Aasiassa ja Tyynenmeren alueella:

— Vuonna 2023 järjestetään yksi (1) alueellinen työpaja yhteistyössä keskeisten alueellisten kumppanien, kuten ASEANin, Tyynenmeren saarten foorumin ja kansalaisyhteiskunnan kumppanien kanssa.

— Järjestettiin alueellinen seminaari asekauppasopimuksen yleismaailmalliseksi saattamisesta Aasian ja Tyynenmeren alueella ja sen lähentymisestä naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevan toimintaohjelman kanssa.

Afrikassa:

— Kansallisille komiteoille, toimintaohjelman yhteyspisteille ja keskeisille sidosryhmille järjestettiin neljä (4) kolmipäiväistä alueellista työpajaa, joissa käsiteltiin sukupuolinäkökulman huomioon ottamista pienaseiden valvonnan alalla. Työpajoissa esiteltiin edellisessä EU:n rahoittamassa hankkeessa saavutettua edistystä, ja ne tarjosivat foorumin parhaiden käytäntöjen vaihtamiselle alueen maiden kesken. Siinä havaittiin myös sukupuolinäkökulman huomioon ottamisen vahvistamiseen liittyviä puutteita ja mahdollisuuksia. Työpajan kolmantena päivänä järjestettiin tapaamisia alueellisten organisaatioiden kanssa. Tarkoituksena oli määritellä prioriteetit ja etenemisstrategia, jonka avulla työpajan tulokset voidaan muuntaa kansallisiksi käytännöiksi.

([18]) Osallistuminen, konfliktien ehkäisy, suojelu, hätäapu ja toipuminen.

— Järjestettiin verkkoseminaarisarja, jossa käsiteltiin pienaseiden leviämistä, laitonta kauppaa ja väärinkäyttöä sekä tarvetta yhdistää asevalvonta muihin toimintaohjelmiin ja/tai sisällyttää se niihin.

3.3.4 **Kansalaisyhteiskunnan osallistumista pienaseiden valvontaan vahvistetaan seuraavin keinoin:**

i. Laaditaan ja levitetään raportti EU:n rahoittaman hankkeen (YUTP) 2018/2011 saavutuksista ja siitä saaduista kokemuksista.

ii. Kansalaisyhteiskunnalle järjestettiin virtuaalisia työpajoja, koulutusta ja tapahtumia, joissa käsiteltiin sukupuolinäkökulman huomioon ottamista pienaseiden valvonnan alalla.

iii. Tuotettiin ja jaettiin työkalupaketti, johon koottiin IANSAn jäsenten ehdotukset synergioiden lisäämiseksi pienaseiden valvonnan ja naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevien toimintaohjelmien välillä.

4. **Tietoisuuden lisääminen, kampanjointi, tiedotus ja kumppanuudet**

UNODA ja sen täytäntöönpanokumppanit saavat aikaan kestäviä vaikutuksia tehokkaalla tietoisuuden lisäämisellä, kampanjoinnilla, tiedottamisella ja kumppanuuksilla.

UNODA tukee tiedon ja ehdotettujen toimien tuotosten levittämistä mahdollisimman laajalle yleisölle. Lisäksi tiedotusta toteutetaan kaikkien asiaankuuluvien toimien yhteydessä median osallistumisen, oheistapahtumien ja verkkotyökalujen avulla. UNODA ja IANSA kehittävät sosiaalisen median kampanjoita ja osallistuvat niihin koko vuoden ajan.

UNODA ja IANSA hyödyntävät mahdollisimman laajasti erilaisia viestintävälineitä, mukaan lukien verkkosivusto, kirjalliset lehdistötiedotteet, valikoidut sosiaalisen median välineet, oheistapahtumat ja epäviralliset katsaukset. Kaikkien toimien täytäntöönpanoa tarkkaillaan seuranta- ja arviointivälineiden avulla, mukaan lukien osallistujakyselyt ja kunkin työryhmän säännölliset kokoukset.

UNODA toteuttaa kaikki asiaankuuluvat toimenpiteet varmistaakseen unionin osuuden asianmukaisen näkyvyyden toimen edistämisessä. Nämä toimenpiteet toteutetaan komission laatiman Euroopan unionin ulkoisten toimien viestintää ja näkyvyyttä koskevan käsikirjan mukaisesti.

Koordinointi monien eri kumppaneiden, myös muista EU:n neuvoston päätöksistä hyötyvien kumppaneiden kanssa, varmistetaan hankkeen koko täytäntöönpanon ajan.

UNODA jatkaa aktiivista osallistumistaan sukupuolten tasa-arvoa sekä pienaseita ja kevyitä aseita koskevaan epäviralliseen koordinointimekanismiin, joka perustettiin meneillään olevan hankkeen yhteydessä vuonna 2019.

5. **Kesto**

Hankkeen arvioitu kokonaiskesto, mukaan lukien kaikki sen kolmeen pilariin kuuluvat toimet, on 36 kuukautta.

6. **Raportointi**

UNODA laatii säännöllisesti raportteja neuvotellun sopimuksen mukaisesti.

7. **Kustannukset yhteensä**

EU:lta toisen vaiheen toteuttamiseen haettu kokonaisrahoitus on arviolta XXX euroa.